

Børne- og skoleudvalget
Lolland kommune
Jernbanegade 7
4930 Maribo

Dato: 30-04-2013
Deres ref.:
Sagsbehandler: BVA/-

Budgetforslag for 2014 - 2017 vedr. dagtilbud - SFO og ungdomsklubber i Lolland Kommune.

BUPL Sydøst ønsker hermed, at fremsætte nedenstående budgetforslag trods udmeldinger om besparelser i 2014. BUPL Sydøst anerkender den trængte økonomi i kommunen. Men vil dog gøre opmærksom på, at det med en tidlig og forebyggende indsats for Lollands børn – på sigt kan vise sig økonomisk rentabelt.

Som budgetønske for 2014 – 2017 kan BUPL Sydøst pege på følgende områder:

Etablering af integrerede dagtilbud

At Lolland Kommune udmønter de ca. 2,9 mio. kroner på etablering af integreret dagtilbud, som et flertal i folketinget i 2011 afsatte til flere pædagoger – for herved kvalitetsforbedres Lollands udbud af dagtilbud til børn i alderen 0-5 år.

BUPL Sydøst skal hermed henlede opmærksomheden på en sag fra 2011, hvor et folketingsflertal bestående af regeringen og støttepartiet afsatte 500 mio. kr. på finansloven for 2013 og de følgende år i den hensigt, at bedre normeringer i kommunernes dagtilbud bl.a. til understøttelse af, at børn får en god start på livet, hvor de har en tryk hverdag og bliver set og anerkendt. Det er BUPL's opfattelse, at skal kvaliteten på dagtilbudsområdet styrkes, så er det helt afgørende, at normeringen og i særdeleshed andelen af pædagogtimer får et løft - det viser nyere forskning.

Med budgetaftalen for 2013 valgte man, på trods af regeringens anbefaling, ikke at udmønte de ca. 2,9 mio. som var Lolland Kommunes andel med begrundelsen, at det økonomisk ikke var muligt.

Dog vil BUPL – endnu en gang – tillade at, henlede opmærksomheden på effekterne af det pædagogiske arbejde.

Dansk forskning påpeger netop effekten og den betydning typen af dagtilbud har for børns senere liv og skolegang. Der drages sammenhæng mellem et barns faglige, kognitive og sociale færdigheder og typen af dagtilbud barnet som 3 årig var indskrevet i.

Faglige gevinster

Gøsta Esping-Andersens studie af betydningen af dagtilbudstype for børns resultater i skolen havde til formål, at undersøge betydningen af hhv. daginstitution og dagpleje og at efterprøve påstanden om, at daginstitutioner er en motor for social mobilitet.

Undersøgelsen konkluderede:

- At for danske børn har det en positiv betydning, at de har gået i institution frem for dagpleje – dette kommer blandt andet til udtryk ved bedre læsevne, når børnene går ud af 9. klasse.
- At socialt udsatte børn opnår en ekstra gevinst (i form af bedre karakterer) ved en daginstitution. For de dårligst stillede 20 % er den positive betydning særlig stor.

En plads i en daginstitution har således en lighedsskabende og vedvarende effekt for børnenes skolegang. Forskerne peger på, at denne effekt hænger sammen med det samspil, der er mellem højkvalitets velfærdsinstitutionerne, fra vuggestue til folkeskole: Den tidlige indsats er med til, at sikre en god start for alle børn, som i samspil med folkeskolen giver en positiv vedvarende effekt.

Sociale gevinster

I løbet af de sidste 10 år er der kommet et stigende fokus på de såkaldte ”ikke-kognitive” kompetencer og deres forbindelse til både faglig og social udvikling. Det fokus er blevet styrket af forskning, der netop peger på, at socio-emotionelle faktorer (fx forekomsten af adfærdsproblemer, hyperaktivitet, venskaber) er ligeså betydningsfulde som de kognitive evner for at få en god skolestart og klare sig godt fagligt. En kvalificeret pædagogisk indsats allerede i barnets tidlige år kan støtte barnets udvikling og dermed være med til at forebygge.

Overordnede konklusioner på effekterne af det pædagogiske arbejde

- Daginstitutioner giver den bedste start på børnenes skoletid - både hvad angår børnenes faglige og sociale forudsætninger.

- Gevinsten ved at gå i daginstitution varer ved i hele skolealderen – det gælder særligt de faglige/kognitive gevinster.

- En plads i en institution har særligt en effekt hos de socialt udsatte børn og vuggestue og børnehavetilbud har således en lighedsskabende effekt.

- Drengene får ligeledes et særligt udbytte af at gå i institution, idet de får større skolelyst og deres selvoplevede evner er bedre.

Derfor anbefaler BUPL, at

- Alle udsatte børn får daginstitutionsplads fra de er 1 år. Målets realisering og tidshorizont bør planlægges og aftales i 2014.

Børn fra økonomisk dårligt stillede familier, børn med forældre, der har et lavt uddannelsesniveau eller lav tilknytning til arbejdsmarkedet er oftere uden en plads i en daginstitution. Der er et misforhold mellem dette og det faktum, at netop disse børn får langsigtede gevinster ved en plads i en institution.

Når forskningen samtidig peger entydigt på, at daginstitutioner giver den bedste start på børnenes liv og skoletid både fagligt og socialt, og at effekterne varer ved gennem hele skolealderen, sker der en skævvridning, der skal gøres op med.

Det er forbundet med målbart positive effekter gennem livet, hvis et barn som 3-årig har gået i institution, og effekterne er særligt tydelige for udsatte børn. Derfor er det et problem, at en stor andel af de 0-3 årige ikke er i et pædagogisk tilbud i en daginstitution. Endnu mere problematisk er det når, at det i særlig grad er netop de udsatte børn, der ikke modtager et pædagogisk tilbud i en institution.

Vi skal sikre, at alle børn og særligt de udsatte har mulighed for at blive indskrevet i et institutionstilbud, både i vuggestuealderen og børnehavealderen. På den måde giver vi flere børn et dokumenteret bedre afsæt i livet samtidig med, at vi tager et reelt skridt hen imod en indfrielse af 95 % -målsætningen og i indsatsen på at bryde den sociale arv.

SFO-området

At SFO-pædagogerne foruden den allerede eksisterende medvirken i indskolingsklasserne – i et bredere perspektiv indtænkes i børnenes undervisnings-, lærings- og aktivitetstid bliver et muligt resultat af den skolereform, som formentlig vedtages af folketinget til implementering fra skoleåret 2014/15.

BUPL anerkender det allerede store udviklingsarbejde Lolland kommune har erfaret og lykkedes med på dette område. BUPL Sydøst skal derfor forslå, at den allerede gode historie hos forældre, børn, pædagoger og ikke mindst i lærer-pædagogsamarbejdet i Lollands skoler videre udvikles. Og at Lolland Kommune derfor målrettet satser på flere pædagoger i indskolingen og tillige i forhold til mellemklassetrin og udskolingen, ved et endnu mere integreret lærer- og pædagogsamarbejde dels i undervisningssammenhæng og dels i sammenhæng med skolens samlede virksomhed, således at læring, fysisk udfoldelse, praktiske og sociale aktiviteter tilrettelægges med et samlet perspektiv over hele dagen. Forudsætningen er prioritering af pædagogernes efter- og videreuddannelse, bedre normeringer og et godt arbejdsmiljø.

Inklusion

Personalebesparelserne på baggrund faldende børnetal i kommunen opvejes af, at flere pædagoger tilbydes efter- videreuddannelse bl.a. flere ressourcer til dagtilbuds-, SFO- og klubområdet med henblik på inklusions-arbejdet i Lolland kommune.

Jvf. prognosen forventes der også i 2014 en faldende efterspørgsel på pladser i dagtilbud i Lolland Kommune med yderligere kapacitetstilpasning til følge. BUPL Sydøst vil foreslå, at de evt. overskydende personaleressourcer anvendes til faglig oprustning med henblik på, at udvikle og styrke et inkluderende læringsmiljø, samt have fokus på og fremme det fællesskab, som børnene falder ud af, snarere end på det barn der falder ud og udarbejde en strategi for forebyggelse af udsathed og eksklusion. Så ressourcerne tilfalder børnene fremfor omvendt – og det gælder både personaleressourcer og viden. Det er endvidere BUPL Sydøst's synspunkt, at en større pædagogandel vil højne kvaliteten, skabe mere udvikling og trivsel hos de fleste børn og unge, samt være den bedste og mest langtidssikrede forebyggelse af eksklusion, der findes.

Ungdomsklubber

Ungdomsklubberne og ungdomsklubbernes personale i større udstrækning inddrages med deres kompetencer arbejdsindsats i forhold til Lolland Kommunes politiske målsætning om at bryde den sociale arv, samt målet om, at 95 procent af en ungdomsårgang skal kunne gennemføre en ungdomsuddannelse.

Ungdomsklubbernes betydning i helhedstænkningen – ud over den tidlige indsats på daginstitutions- og SFO-området, vil vi i den forbindelse henlede opmærksomheden på de muligheder, som ligger lige for i relation til større børn og unge i aldersgruppen 13 – 18 år – her tænker vi på det potentiale, der er samlet i bl.a. kommunen ungdomsklubber.

Klubberne kan noget ganske særligt og adskiller sig på flere punkter fra øvrige institutioner og offentlige instanser der er i berøring med større børn og unge, herunder udsatte og utilpassede unge. Klubberne møder de unge i en anden kontekst. Det betyder, at den unge kan få relationer til klubbens medarbejdere og klubbens øvrige medlemmer i særdeleshed – som ikke tager udgangspunkt i den unges tidligere oplevelser, nederlag og manglende færdigheder, men i mødet med den unge.

Det er BUPL's opfattelse, at ungdomsklubbernes ledere og medarbejdere med deres samlede pædagogiske kompetence i forhold til indsigt, livserfaring og uddannelsesmæssige baggrund kan være en væsentlig bidrager til at forfølge 95 % målsætningen omkring den unges fastholdelse i uddannelsesforløb.

BUPL Sydøst vil derfor gerne bidrage i en drøftelse af indsatsen på børne- og ungeområdet i Lolland Kommune.

For nærmere aftale kan undertegnede kontaktes på mail: bva@bupl.dk ell. tlf. 35 46 54 63

Betina Vincent Andersen
Faglig sekretær.